TOETS 1 Datum: Tyd:

Begrip – totaal: 15	Taal – totaal: 30 ÷ 2 = 15	Stelwerk – totaal: 15
Jou totaal:	Jou totaal: ÷ 2 =	Jou totaal:

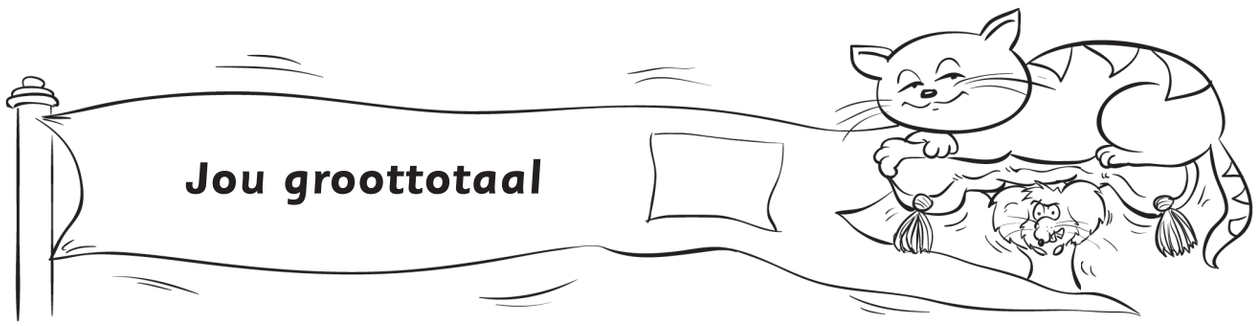

Lees die teks aandagtig en beantwoord die vrae wat daarop volg.

Die Blinkblaar-wag-'n-bietjie-kampioenskap

1 Sonop. Dis nou of nooit. Op my sokkies sluip ek voordeur toe, reënstewels in die hand. In die portaal haal ek my wolserp van die haak af, woel dit om my nek en dans 'n eenbeen-riel om my dik swart reënstewels aan te trek sonder om neer te slaan.

2 Geluidloos maak ek die voordeur oop en glip buitetoe. Nou lê daar nog drie stelle trappe tussen my en die tuin waar die formidabele Harige blinkblaar-wag-'n-bietjieboom staan. Ek moet verby Davey se deur by nommer 16, Mokgalo s'n by nommer 14 en Ryno s'n by nommer 10 kom. Ons almal hou die afgelope vier weke dieselfde tros vruggies dop. Die jaarlikse Blinkblaar-wag-'n-bietjie-kampioenskap is 'n dodelik ernstige saak in ons woonstelblok en ek was die afgelope twee seisoene die onoorwonne veldkampioen. Die reëls van die kompetisie is eenvoudig – deelnemers moet een van die donkerbruin vruggies pluk en binne drie probeerslae of minder die klipharde pit binne-in oopkraak. As niemand dit regkry nie, spook julle dit uit deur mekaar met die pitte te bestook. Maar ek was die afgelope twee jaar die Blinkblaar-wag-'n-bietjie-kampioen en ek is nie van plan om vanjaar my kroon af te staan nie.

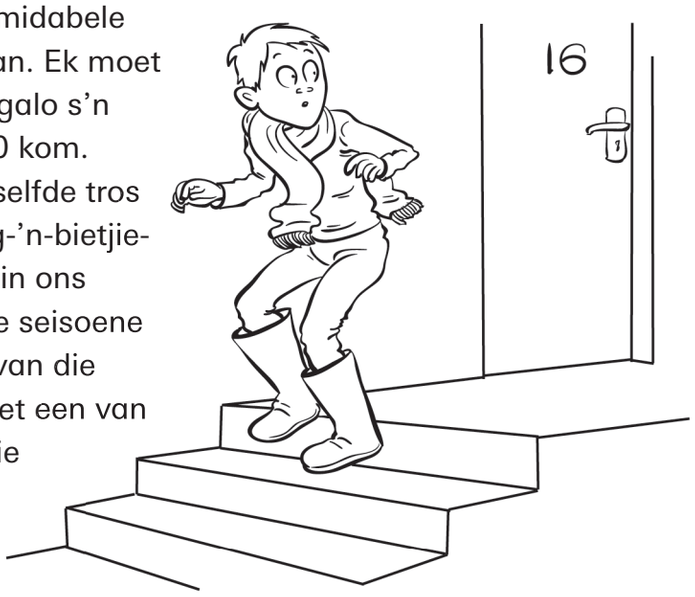

3 Uiteindelik is ek veilig verby my teenstanders se deure en in die oopte van die tuin agter die woonstelblok – 'n wildernis van inheemse bome en struike. Terwyl die eerste strale van die son die grys oggendhemel verlig, troon die boom met sy kosbare vrag bo my uit – 'n manjifieke gesig.

9781775786962_smk_hl_tes_g04_afr_za.indb 4 11/12/2013 06:21

4 Ek bestyg die harige stam en wens dadelik dat ek eerder my tekkies aangetrek het. Reënstewels is nie juis die beste keuse wanneer jy 'n Harige blinkblaar-wag-'n-bietjieboom probeer klim nie, al help hulle om jou teen die geniepsige weerhake te beskerm wat jou probeer teëhou.

5 Nog net die laaste entjie. Versigtig seil ek nader aan my doelwit aan die punt van die skraal tak. Met my hande styf om die stam geklem fluister ek die tradisionele formule: "Edele Blinkblaar-wag-'n-bietjie, koning van die bome!" Alle Blinkblaar-wag-'n-bietjie-kampioene sê dit voordat hulle 'n vruggie pluk, uit respek vir die boom. My pa sê selfs meneer Bosman het dié gewyde woorde geuiter. En as dit hom gehelp het om soveel Blinkblaar-wag-'n-bietjie-veldslae te wen, wie's ek om te stry? Ek kan al die oorwinning próé.

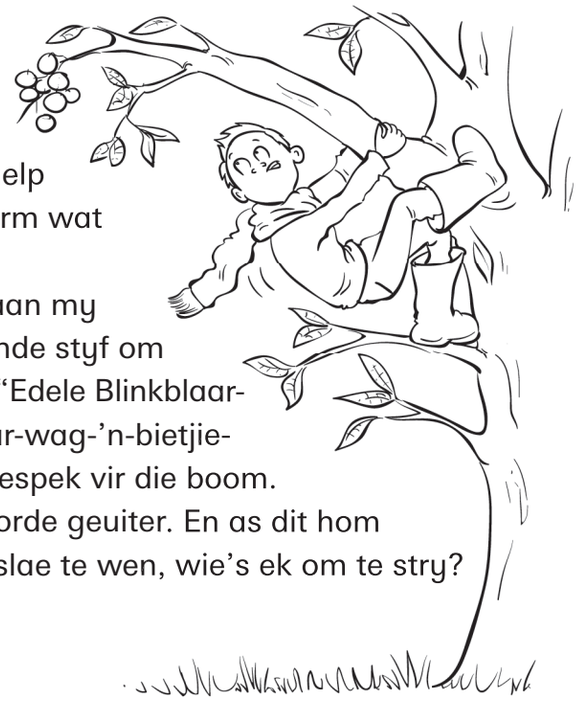

Begrip

1. Omkring die beste keuse om die volgende sin te voltooi. **(1)**

Die hoofkarakter se naam is:

1.1 Davey

1.2 Mokgalo

1.3 Ryno

1.4 Mnr. Bosman

1.5 Nie een van bogenoemde nie

2. Is die volgende stelling waar of onwaar? **(1)**

Die *Blinkblaar-wag-'n-bietjie-kampioen* van die afgelope twee seisoene klim in 'n boom. _____

3. Wat is die doel van die Blinkblaar-wag-'n-bietjie-kampioenskap? **(2)**

_____

_____

4. Wat moet deelnemers aan die kampioenskap vir die boom sê? **(1)**

_____

_____

9781775786962_smk_hl_tes_g04_afr_za.indb 5 11/12/2013 06:21

5. Voltooi die onderstaande sin deur een woord vir die onderstreepte frase neer te skryf. **(1)**

Die storie begin <u>net na sonop</u>, dus begin dit in die _____.

6. Wat is die *geniepsige weerhake* in paragraaf 4 eintlik? **(2)**

_____

7. Hoekom sal reënstewels goeie beskerming daarteen bied? **(2)**

_____

_____

8. In watter seisoen dink jy speel die storie af? Verwys na die teks om jou antwoord te staaf. **(3)**

_____

_____

9. Waarom dink jy is die hoofkarakter so versigtig om niemand wakker te maak terwyl hy uitsluip tuin toe nie? **(2)**

_____

_____

Taal

10. Is die volgende stellings waar of onwaar?

10.1 In die sin *Versigtig seil ek nader aan my doelwit aan die punt van die skraal tak* is die woorde *ek* en *my* voornaamwoorde. _____ (1)

10.2 Die woord *versigtig* is 'n bywoord. _____ (1)

10.3 Die woord *skraal* is 'n selfstandige naamwoord wat deur die byvoeglike naamwoord *tak* omskryf word. _____ (1)

9781775786962_smk_hl_tes_g04_afr_za.indb 6 11/12/2013 06:21

11. Lees die sin *Ek bestyg die harige stam* en doen die volgende:

11.1 Skryf die onderwerp neer. _____ (1)

11.2 Skryf die voorwerp neer. _____ (1)

11.3 Skryf die gesegde neer. _____ (1)

12. Lees die onderstaande sin en beantwoord die vrae wat daarop volg.

Terwyl die eerste strale van die son die grys oggendhemel verlig, troon die boom met sy kosbare vrag bo my uit – 'n manjifieke gesig.

12.1 Onderstreep twee metafore. (2)

12.2 Omkring drie voorsetsels. (3)

12.3 Trek 'n streep deur drie lidwoorde. (3)

12.4 Skryf die sin in die verlede tyd. (2)

_____

_____

12.5 Skryf die sin in die toekomende tyd. (2)

_____

_____

12.6 Skryf 'n antoniem neer vir die woord *manjifieke*. _____ (1)

13. Skryf die volgende sin oor en voeg die regte leestekens in. **($\frac{1}{2}$ × 6)**

selfs meneer bosman het dié gewyde woorde geuiter sê my pa

_____

14. Skryf 'n ander Afrikaanse woord neer vir die volgende.

14.1 riel _____ (1)

14.2 tekkies _____ (1)

9781775786962_smk_hl_tes_g04_afr_za.indb 7 11/12/2013 06:21

15. Bestudeer die onderstaande telkaart en beantwoord die vrae.

Deelnemer	Rondtes	Uitkloprondtes	Wen of verloor?
Mokgalo Coetzee	II II II III	I	3
Ryno Juba	III III	2	2
Nyati Biffles	II II II II	0	2
Jamie Africa	II II II II II III		4

15.1 Hoeveel deelnemers is daar volgens die telkaart? (1)

_____

15.2 Skryf die deelnemers se name alfabeties neer volgens hul vanne. (1)

_____

15.3 Watter deelnemer het aan die meeste rondtes deelgeneem? (1)

_____

15.4 Wat is onduidelik aan die kolom met die opskrif *Wen of verloor?* (2)

_____

_____

15.5 Watter syfer moet in die oop spasie onder die *Uitkloprondtes*-kolom staan? (1)

_____

Stelwerk

16. Voltooi die volgende skryfopdragte.

16.1 Ontwerp vyf reëls vir die Blinkblaar-wag-'n-bietjie-spel wat dit 'n prettige, veilige en uitdagende kompetisie sal maak. (5)

_____

_____

_____

_____

_____

9781775786962_smk_hl_tes_g04_afr_za.indb 8 11/12/2013 06:21

16.2 Gebruik die vyf reëls hieronder om die sertifikaat uit te skryf wat aan die Blinkblaar-kampioen van die seisoen toegeken word. (5)

16.3 Skryf 'n toespraak van vyf reëls vir die wenner van die Blinkblaar-Speler van die Jaar-toekenning. (5)

9781775786962_smk_hl_tes_g04_afr_za.indb 9 11/12/2013 06:21